

Рибак Назарій Володимирович, магістрант I курсу,
Фурса Тетяна Петрівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Місцеві органи самоврядування являють собою базову інституціональну структуру, в якій перетинаються місцеві, регіональні і державні інтереси. Місцеві органи самоврядування зобов'язані виконувати повноваження, встановлені законодавством. Однак якість управлінських рішень органів самоврядування, на жаль, невисока, незважаючи на те, що певні фінансові ресурси для вирішення питань місцевого значення в розпорядженні муніципальних громад є, проте у зв'язку з неповністю проведеною реформою, використовуються недосконало. Місцеві бюджети є сферою економічних та фінансових відносин; фондом фінансових ресурсів, планом формування і використання фінансових ресурсів, балансовим розрахунком доходів і витрат тобто фінансовою базою органів місцевого самоврядування. За таких причин їх варто розглядати як правовий акт, організаційну форму мобілізації доходів та здійснення витрат органами місцевого самоврядування; фінансову категорію, ґрунтовану на системі фінансових відносин.

За визначення дефініції «місцевий бюджет», доцільним є конкретизація найважливіших його сторін: матеріального змісту, сутності та форми [1], організаційної структури і характеру. Економічний зміст місцевих бюджетів міститься в їх призначенні, основою якого є інвестиційне забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Місцеві бюджети є матеріальною основою діяльності органів місцевого самоврядування та фінансовою базою виконання цими органами своїх функцій та завдань.

Місцевим бюджетам притаманні наступні ознаки: історичність, плановість, юридичний характер, терміновість, грошова форма, розподільчий характер [2], періодичність, комплексність, соціальна спрямованість: історичність. Місцеві бюджети історично сформовані і їм притаманні особливі риси, що склалися внаслідок тривалих часових трансформацій та низки економічних перетворень. Вони притаманні місцевим бюджетам і за умов сучасності. Місцевий бюджет – фінансовий план акумуляції коштів органами місцевого самоврядування та їх витрачання на визначені цілі; терміновість. Як план місцевий бюджет має встановлені законодавством межі його розробки, ухвалення та виконання; правова регламентація. Місцевий бюджет це фінансово-правова категорія та правовий акт, що має юридичну силу. Бюджети всіх рівнів діють протягом бюджетного періоду, після закінчення якого вступає в дію новий бюджет тощо.

Основним недоліком склалися в муніципальних громадах це системи моніторингу та оцінки якості управління муніципальними фінансами і неповністю охоплюють цією системою всіх сфер управління фінансовими ресурсами місцевого самоврядування. Моніторинг та оцінка, як правило, проводяться за деякими відокремленим сферам управління муніципальними фінансами. Розвиток місцевих бюджетів пов'язаний з рівнем їх інвестиційного

потенціалу та потребує нарощення фінансових ресурсів, які є основою реалізації відповідних програм та проектів регіонального розвитку.

Реалізація інвестиційного потенціалу здійснюється за умов впровадження адекватних заходів інвестиційної політики держави та продуманої її стратегії, а також наявності стабільно сприятливого інвестиційного клімату із сталими тенденціями до покращення останнього [3].

Зазначимо, що за умови децентралізації влади, із зміцненням позицій регіонального поділу посилюється роль інвестиційної діяльності органів місцевого самоврядування як інструмента реалізації державної політики сталого збалансованого регіонального розвитку, орієнтованої на підвищення конкурентного статусу регіонів, усунення значних територіальних диспропорцій за рівнем їх соціально-економічного розвитку.

Інвестиційна політика є складовою соціально-економічної політики країни. Вона реалізується через розбудову окремих її одиниць, таких як регіон, підприємство чи галузь. Інвестиційна політика держави, органів місцевого самоврядування і кожного підприємства – невід’ємна складова економічного зростання. Вона постає чи не головним інструментом впливу на темпи розвитку регіону визначаючи інвестиційно-інноваційну його складову, динаміку підприємницької діяльності, перспективи регіонального розвитку та міжнародної інтеграції в кінцевому підсумку опосередковано сприяючи структурно-галузевій перебудові і вирішенню соціальних проблем в умовах соціально орієнтованої економіки за обмежених фінансових ресурсів місцевого самоврядування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бачо Р. Й., Гапак Н. М., Иллар Е. Й. *Оцінка ролі місцевих податків і зборів у забезпеченні фінансової безпеки органів місцевого самоврядування* // Науковий вісник Ужгородського університету. 2013. С. 16–25. Серія: Економіка; вип. 4). URL: // [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Nvuuces_2013_4_5.pdf
2. Білоконь О. О. *Основні напрями реформування та підвищення фінансової самостійності місцевих бюджетів*. URL: // [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.kpi.kharkov.ua/archive>
3. Дропа Я. Б. *Сутність та джерела формування фінансових ресурсів домогосподарств* // Формування ринкової економіки в Україні. 2016. Вип. 35, ч. 1. С. 139–145.

Бойчук Павло Іванович, магістрант 1 курсу,
Кундеус Олександр Миколайович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку у виробничій сфері

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ: КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД

Впровадження і використання інформаційних систем (ІС) переважно завжди пов’язано зі значними фінансовими та іншими витратами. Це зумовило необхідність оцінки таких витрат, щодо гарантування ними конкурентних переваг для підприємства.